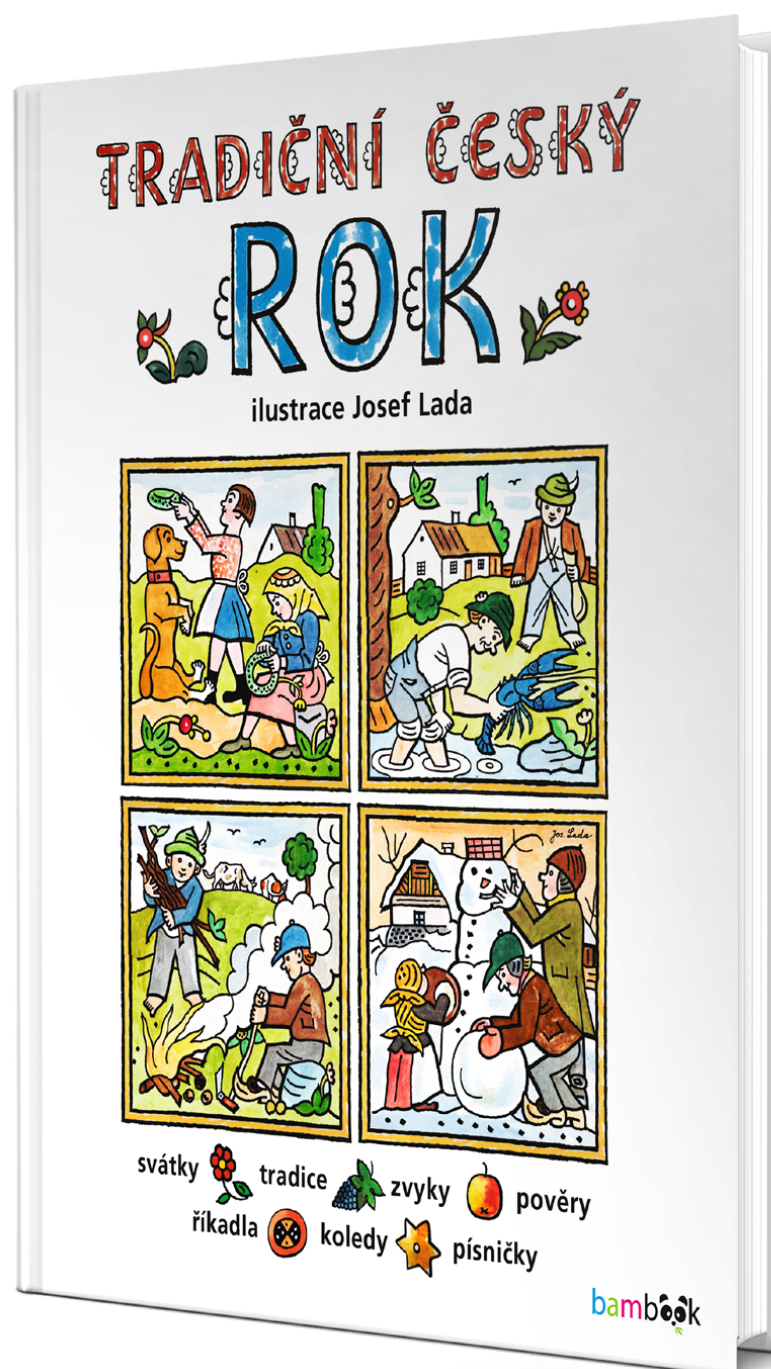

PRACOVNÍ LISTY

pro 1. stupeň ZŠ

Metodický materiál pro vyučující napříč předměty

Pracovní list 1

JARO

Úkol 1: Vyberte období, kdy začíná astrologické jaro.

21. ČERVNA

21. BŘEZNA

1. KVĚTNA

Úkol 2: Vyberte jarní měsíce.

Leden

Červen

Březen

Prosinec

Duben

Září

Únor

Srpen

Pracovní list 2

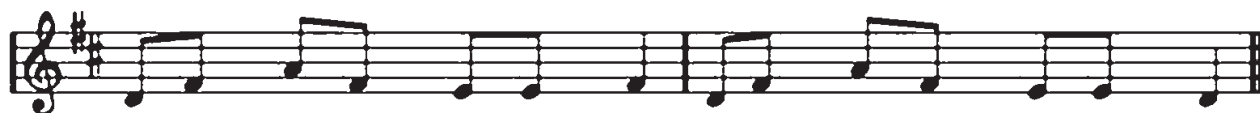
KDYŽ JSEM HUSY PÁSALA

Když jsem husy pásala

Nejhezčí písničky pro nejmenší dětičky

Když jsem hu - sy pá - sa - la, zi - mou jsem se trá - sa - la.

teď už hu - sy ne - pa - su a zi - mou se ne - trá - su.

Když jsem husy pásala,
zimou jsem se trásala,
teď už husy nepasu
a zimou se netrasu.

Když jsem husy pásala.

SuperNoty [online]. [cit. 2022-09-05].

Dostupné z: <https://supermusicnotes.com/skladby/lidova/kdyz-jsem-husy-pasala/54>

Pracovní list 3

KVĚTEN

Úkol 1: Naučte se báseň Květen.

*Květen je z té krásné doby,
kdy se stromy květem zdobí.
Kdo si více popílí?
Včelky, nebo motýli?*

Úkol 2: Přiřadte správný obrázek k názvu hmyzu.

Včela

Sršeň

Čmelák

Motýl

Vosa

Pracovní list 4

MASOPUST

Masopust je slavnostní období, které začíná den po svátku
Tří králů a končí v úterý před Popeleční středou.
Dokážete najít jeho další název?

Úkol: Vyberte další název pro Masopust.

Dušičky

Fašák

Halloween

Končiny

Velikonoce

Ostatky

Pracovní list 5

MASOPUST – KOBLÍŽKY

Úkol: Dokresli náplň do koblížku.

- 1) Koblíha s jahodovou marmeládou
- 2) Koblíha s meruňkovou marmeládou
- 3) Koblíha s rybízovou marmeládou
- 4) Koblíha s čokoládou
- 5) Koblíha s borůvkovou marmeládou

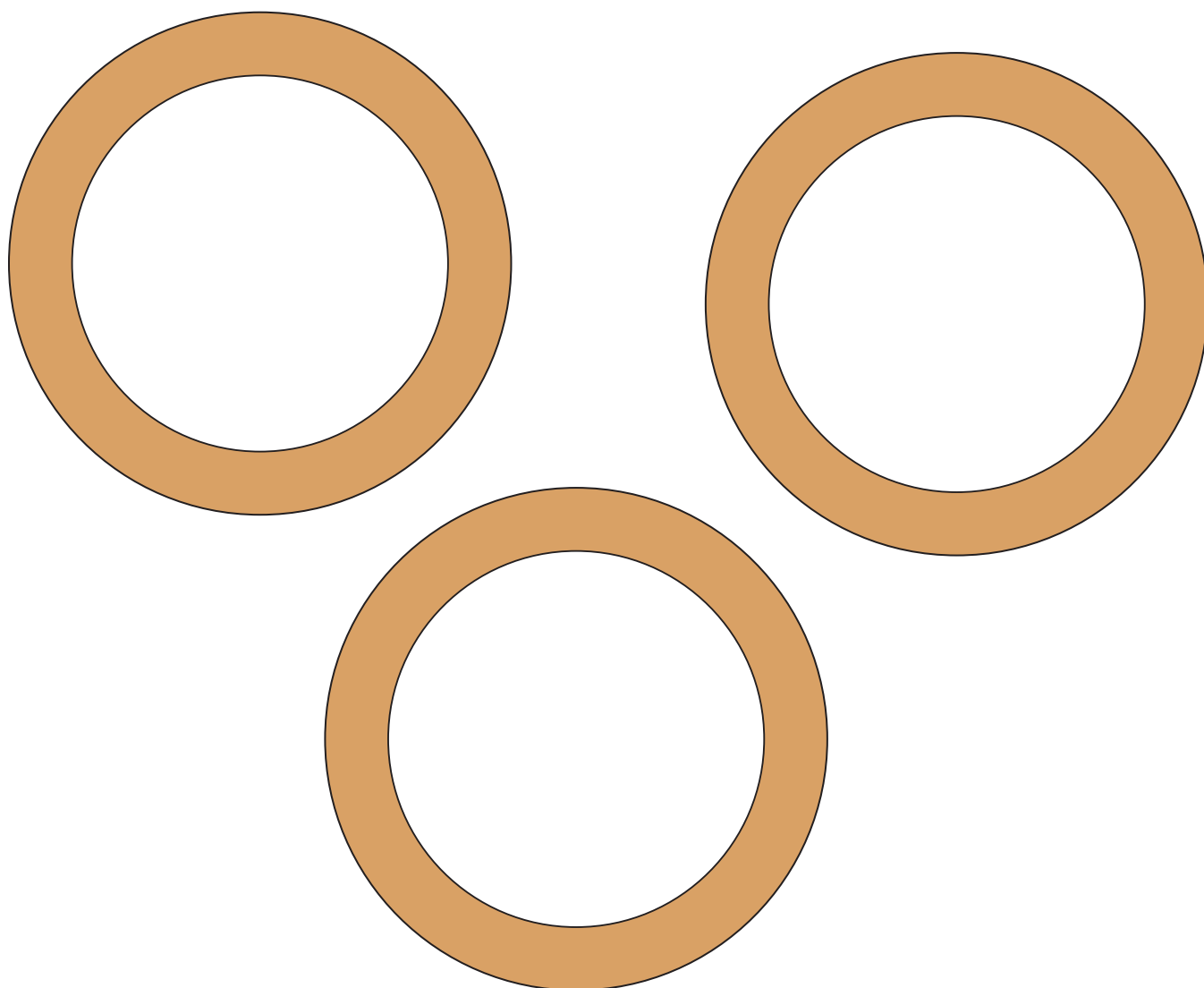

Pracovní list 6

MASOPUST – KOLÁČE

Úkol: Vybarvi požadovaný poměr koláče správnou náplní.

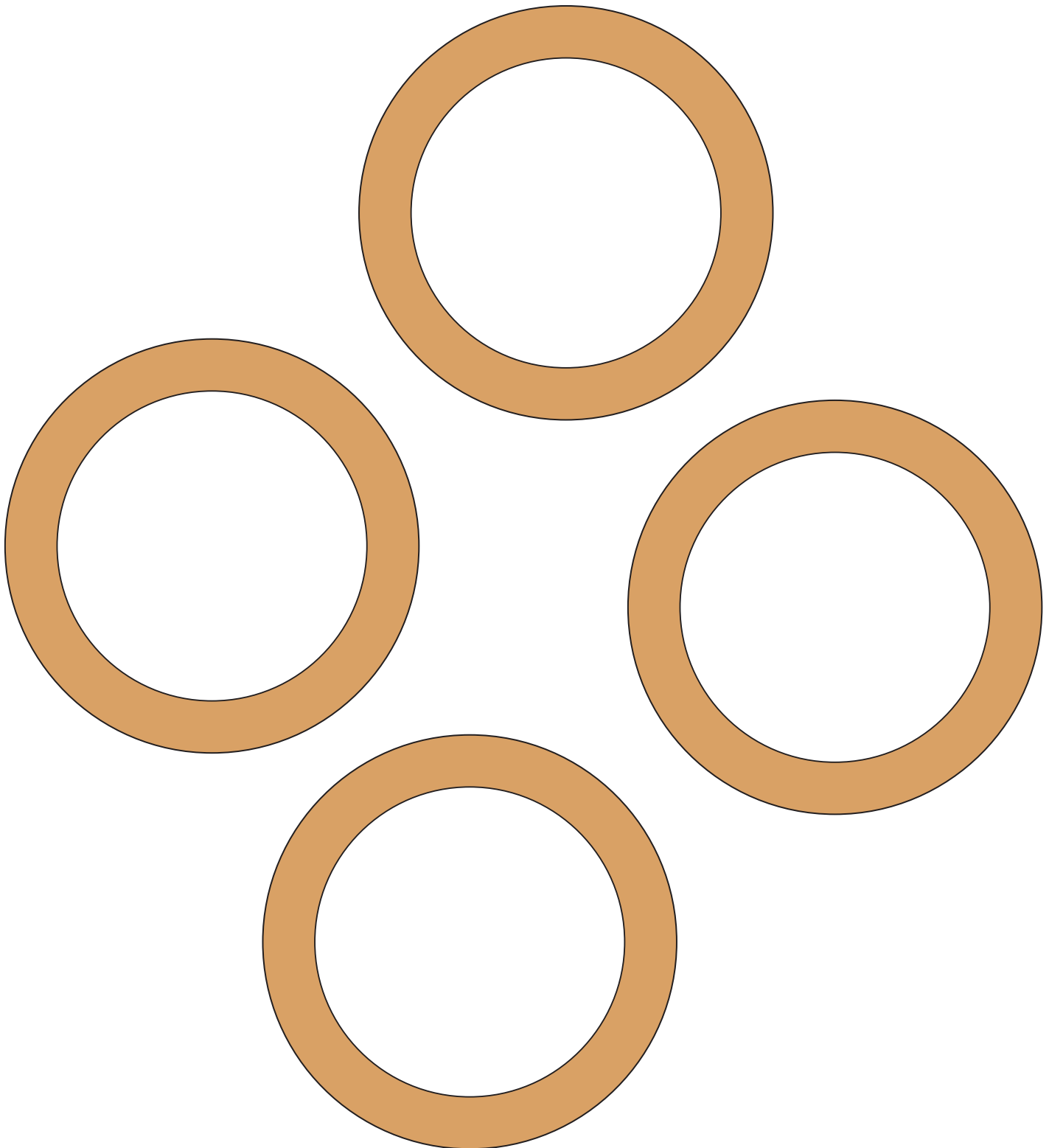
- 1) Celý koláč naplň povidly
- 2) Naplň makovou náplní pouze jednu půlku
- 3) Naplň pouze jednu čtvrtinu
- 4) Naplň dvě čtvrtky jahodovou marmeládou
- 5) Naplň dvě poloviny tvarohem
- 6) Naplň tři čtvrtě koláče ořechovou náplní
- 7) Naplň čtyři čtvrtky meruňkovou marmeládou

Pracovní list 6

MASOPUST – KOLÁČE

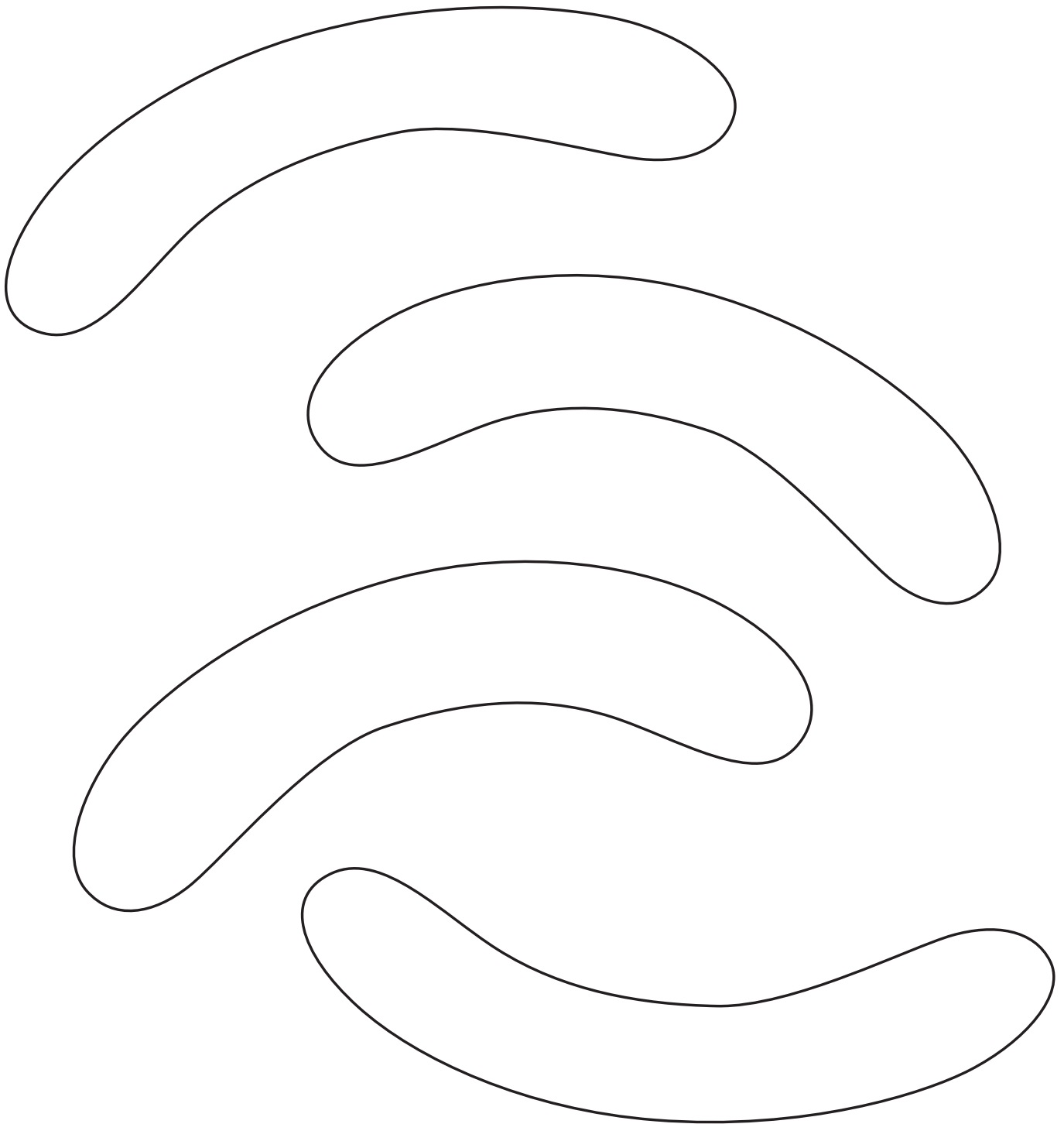
*Úkol: Vybarvi požadovaný poměr koláče správnou náplní
(viz předchozí stránka).*

Pracovní list 7

MASOPUST – JITRNICE

Úkol: Dokreslete každé jitrnici špejle.

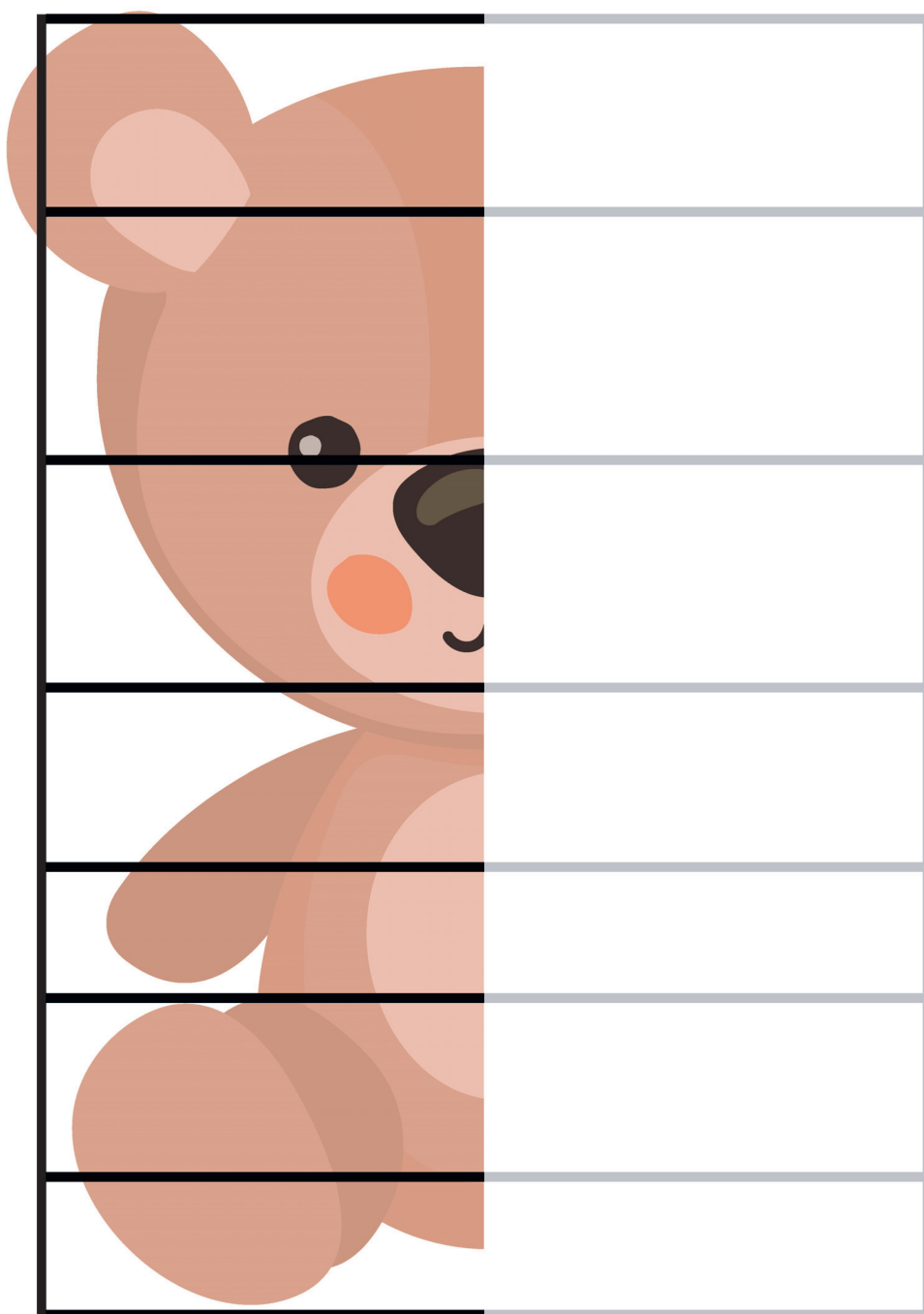

Pracovní list 8

MASOPUST – MEDVĚD

Maska medvěda byla vždycky nedílnou součástí
masopustního průvodu.

Úkol: Dokreslete medvěda.

Pracovní list 9

MASOPUST – PRASÁTKO

Úkol: Dokreslete spirálu jako ocásek.

Pracovní list 10

MASOPUST – MASOPUSTNÍ PRŮVOD

Pestrobarevný rej masek a postav v převlecích procházel okolní domy v doprovodu muziky. Jaké hudební nástroje můžeme v průvodu najít?

Úkol: Najděte hudební nástroje, které mohou být v masopustním průvodu.

Pracovní list 11

MASOPUST – MASOPUSTNÍ PRŮVOD

Píseň Masopust držíme:

*Masopust držíme,
nic se nevadíme,
pospolu.
Proč bychom se hádali,
když jsme se tak shledali
pospolu?*

*V dobrém jsme se sešli,
rádi jsme se našli,
pospolu.
Dříve než se rozejdem,
ještě sobě připijem
pospolu.*

Pracovní list 12

POSTNÍ DOBA

Na období masopustu navazuje doba čtyřicetidenního půstu
a šesti postních nedělí.

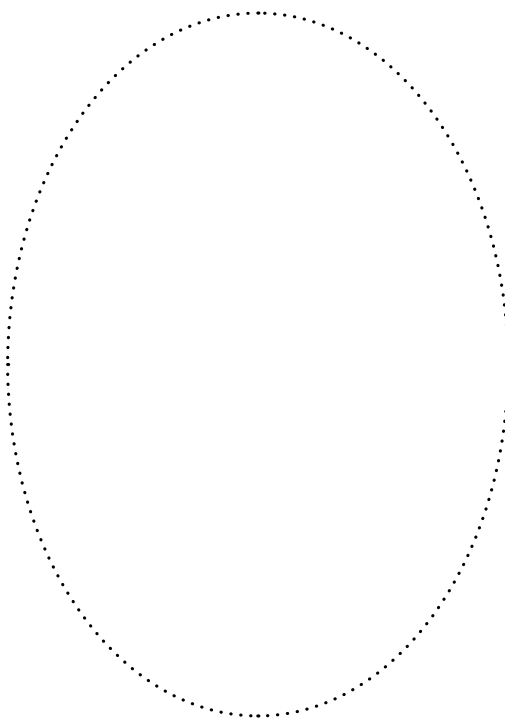
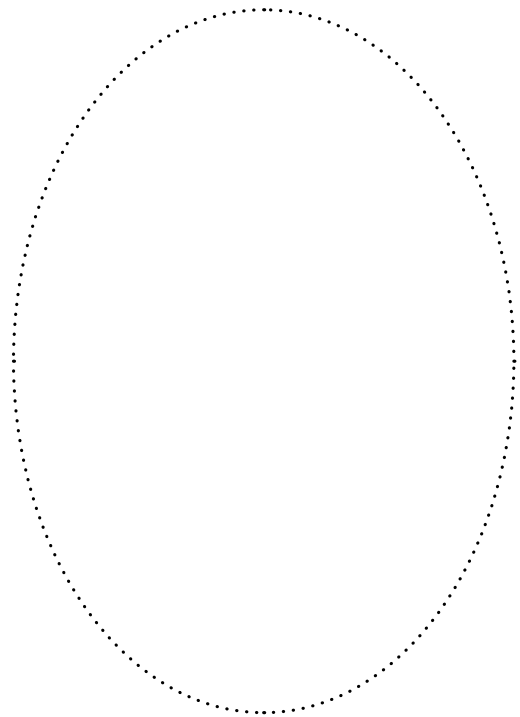
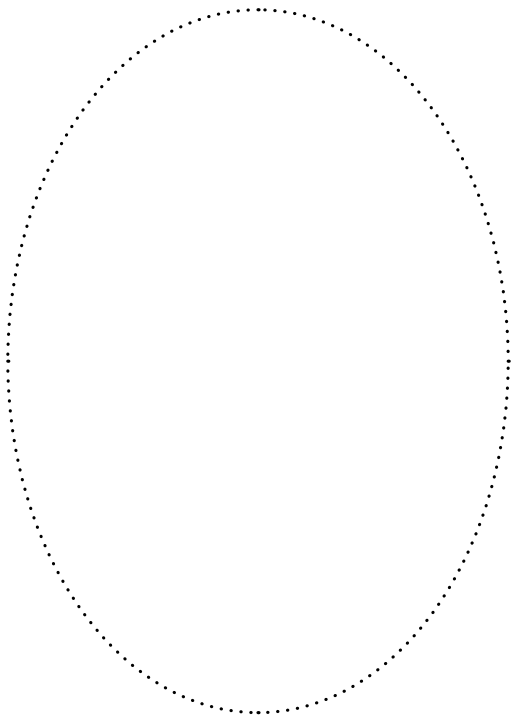
Úkol: Najděte a označte všechny číslice 6 v tabulce.

7	9	2	6	5	1	3
6	5					2
		9				
6	5	8		96		

Pracovní list 13

1. POSTNÍ NEDĚLE – ČERNÁ, LIŠČÍ, PUČÁLKA

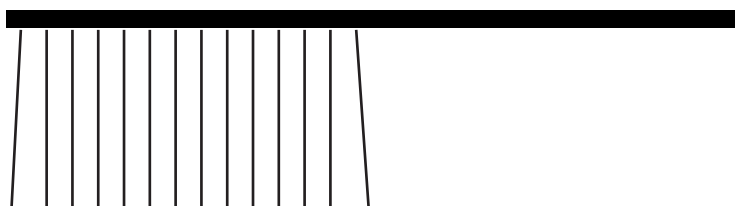
Úkol: Obtáhněte tužkou pučálku – elipsu.

Pracovní list 14

2. POSTNÍ NEDĚLE – PRAŽNÁ, SAZOMETNÁ

*Úkol: Vysvětlete, co to jsou „praženky“
a dokreslete smetáčky tak, aby bylo možné
s nimi vymést saze.*

Pracovní list 15

3. POSTNÍ NEDĚLE – KÝCHAVÁ

*Úkol: Namíchejte léčivý lektvar proti kýchání.
Co všechno do něj dáte?*

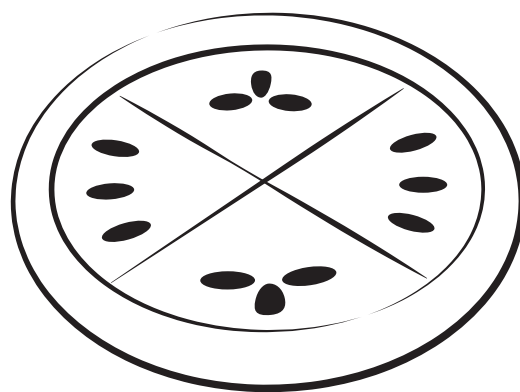
Pracovní list 16

4. POSTNÍ NEDĚLE – DRUŽEBNÁ

O této neděli se z kynutého těsta pekly velké koláče, kterým se říkalo „družbance“.

Úkol: *Nácvik básně z kniky Tradiční český rok (str. 20).*

*Jaký je to družbanec,
bez koření, bez vajec,
panímámo,
dejte pár vajec.*

Jak na koláče družbance?

Na těsto potřebujete 200 ml mléka, 80 g krupicového cukru, 30 g čerstvého droždí, 100 ml smetany ke šlehání, 70 g másla, 500 g polohrubé mouky, špetku soli, 1 sáček vanilkového cukru, strouhanou kůru z 1 chemicky neošetřeného citronu a 2 žloutky.

Na makovou náplň si připravte 100 g mletého máku, 80 ml mléka, 1 lžíci krupicového cukru a 1 lžičku mleté skořice; na tvarohovou náplň 250 g měkkého tvarohu (z alobalu), 3 lžíce moučkového (vanilkového) cukru, 2 lžíce smetany na vaření nebo ke šlehání, 1 lžíci rumu a strouhanou kůru z ½ chemicky neošetřeného citronu; 100 g povidel a 100 g oblíbené zavařeniny.

Na zdobení použijte loupané mandle, sušené brusinky, třešně, sušený černý bez.

Originál receptu a více informací naleznete na webu:

www.toprecepty.cz/clanky/2832-retro-vareni-s-kristinou-o-ctvrte-postni-nedeli-se-pecou-kolace-druzbanec-jak-poznate-ze-jsou-spravne-vykynute/

Pracovní list 17

5. POSTNÍ NEDĚLE – SMRTNÁ

V tento den naši předkové vynášeli z vesnice Moranu (Morénu, Mařenu), pohanskou bohyni smrti. Dříve byl tento zvyk vynášení zimy a všeho zlého ze vsi i symbolem vítání jara. Zpátky do vsi se pak vracelo se zpěvem a s nazdobenými rašícími větvíčkami neboli „lítem“ (lítečkem).

Úkol: Nácvik básně z knihy Tradiční český rok (str. 21).

*Smrt nesem ze vsi,
nové líto do vsi,
nové líto líbezné,
obilíčko zelené.*

Pracovní list 18

6. POSTNÍ NEDĚLE – KVĚTNÁ

Tradičním zvykem, který k nadcházejícímu jaru neodmyslitelně patří, je trhání jívových proutků s rozkvetlými kočičkami nebo jiných větviček s částečně rozvinutými pupeny.

*Úkol 1: Vytleskejte jméno květiny a počet tlesknutí
zapište do rámečku číslicí.*

Růže

Tulipán

Sedmikráska

Narcis

Petrklíč

Úkol 2: Naučte se říkanku

*Uvijeme věneček,
ze všech našich kytic.
Zapleteme do věnečku
kvítek, lístek i větvičku.
Jaké jméno máš?
Tak pojd' mezi nás.*

Pracovní list 20

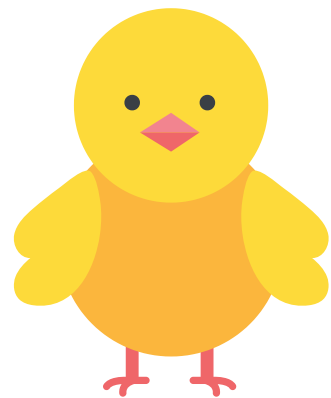
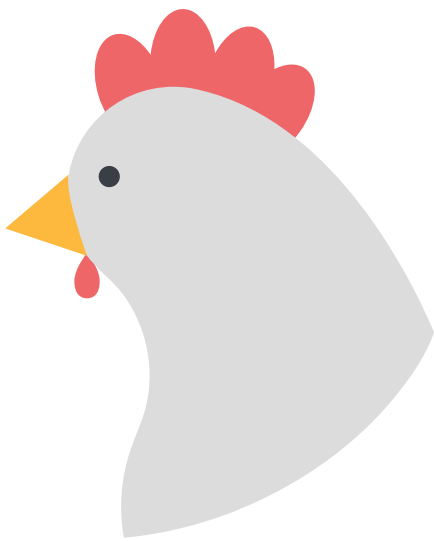
PAŠIJOVÝ TÝDEN – ÚKOLY NA CELÝ PAŠIJOVÝ TÝDEN

DEN V PAŠIJOVÉM TÝDNU	ÚKOL
Modré pondělí	Obleč si cokoliv modrého.
Šedivé úterý	Pomoz dospělému s úklidem.
Škaredá středa	Celý den se snaž usmívat.
Zelený čtvrtek	Dej si k jídlu něco, co má zelenou barvu.
Velký pátek	Zkus tento den věnovat odpočinku. Hraj si, nebo uspořádej turnaj ve společenských hrách.
Bílá sobota	Dnes končí půst, zkus pomoci v kuchyni s přípravou jídla nebo jiných dobrot.
Boží hod	Vezmi si knížku a odpočívej při čtení. Pokud přijde návštěva, obleč si nové oblečení.
Velikonoční pondělí	Vydej se na velikonoční koledu.

Pracovní list 21

VELIKONOCE

*Úkol: Vytvořte přání k Velikonocům podle své fantazie,
nebo podle předlohy.*

VELIKONOCE – PÍSMENKA

Úkol: Označte správný text „VESELÉ VELIKONOCE“.

K Y S E L É V E L I O V O C E

V E S E L É V E L I K O N C E

V E S E L Á V E L I K O S A Z E

V E S E L É V E L I K O N O C E

V E S E L É K E L I V O N O C E

Pracovní list 23

VELIKONOCE – VELIKONOČNÍ ZVÍŘÁTKA

Úkol: Označte zvířata, která patří k Velikonocům.

VELIKONOCE – VELIKONOČNÍ BERÁNEK

Úkol: Dokresli beránkovi vlnu – kudrlinky ve tvaru spirály.

Pracovní list 25

VELIKONOCE – JIDÁŠE

Úkol: Zjistěte, co to jsou jidáše, a zkuste je vymodelovat z těsta nebo z modelíny.

Jak na jidáše?

Na těsto potřebujete 1 kg polohrubé mouky, 30 g čerstvého droždí, 350 ml vlažného mléka (podle potřeby i více), 120 g másla, 100 g cukru krupice, 2 žloutky a špetku soli.

Z malého množství mléka, mouky, lžičky cukru a droždí připravte kvásek, který po vzejití přidejte do prosáté mouky s cukrem a špetkou soli.

Přidejte máslo a žloutky utřené do pěny, podle potřeby doplňte vlažné mléko a vypracujte hladké, nelepivé těsto, které nechte na teplém místě kynout.

Z těsta ukrajujte kousky, zakulaťte je, udělejte z nich asi jako ukazováček tenké a přibližně 20 cm dlouhé válečky a ty stáčejte do spirálek, typických tvarů jidášů.

Pokladte jidáše na pomaštěný plech nebo na pečicí papír a nechte je ještě mírně vykynout. Poté je potřete rozšlehaným vejcem a pečte ve vyhřáté troubě při 190°C.

Po upečení, ještě horké, potřete mašlovačkou jidáše rozehrátým medem. Kdo nemá med rád, posype jidáše moučkovým cukrem.

Pracovní list 26

VELIKONOCE – VAJÍČKA

Vajíčka bezpochyby patří k Velikonocům, proto se pokusíme se o nich něco více dozvědět a nové znalosti si zaznamenat.

Pracovní list 27

VELIKONOCE – KRASLICE

Úkol: Zjistěte, jakými technikami můžeme ozdobit kraslice, a poté si zkuste preferovanou techniku aplikovat na vlastní kraslici.

Pracovní list 28

VELIKONOCE – KRASLICE ZE STAVEBNICE

Úkol: Ze stavebnic různých druhů vytvořte na zemi nebo jiném rovném povrchu ovál, který, stejně jako kraslice, ozdobte.

Pracovní list 29

VELIKONOCE – PLETENÍ POMLÁZKY

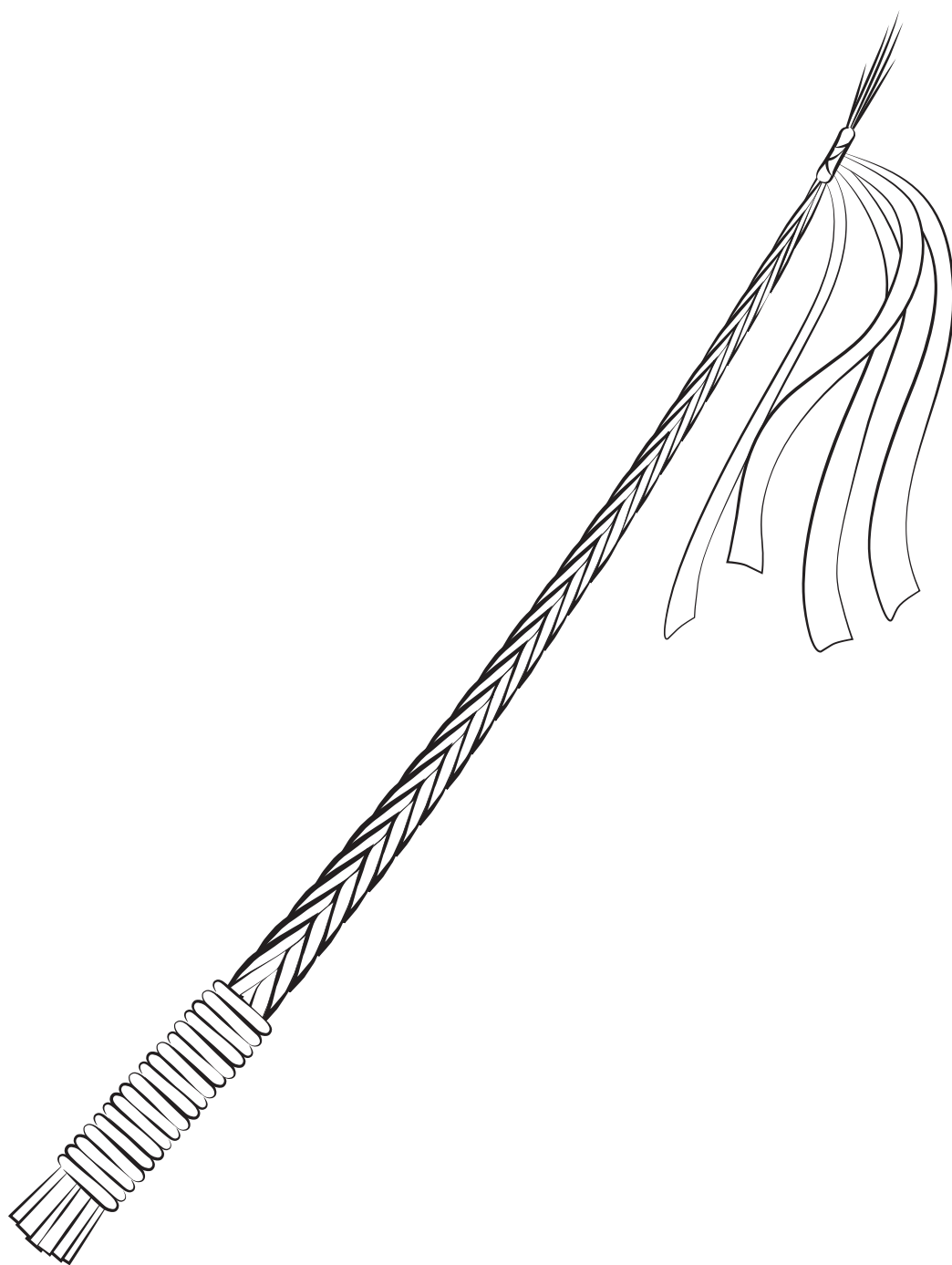
Úkol: Zkuste si zaplést pomlázku z vrbového proutí.

Pracovní list 30

VELIKONOCE – PENTLIČKY

Úkol: Zjistěte, jaký význam měla pentlička.

Pracovní list 31

VELIKONOČNÍ KOLEDY

Úkol č. 1: Doplňte chybějící slova do koledy tak, že slova nakreslíte (koleda v knize na str. 35).

HODY, HODY, DOPROVODY,

DEJTE _____,

NEDÁTE-LI MALOVANÝ,

DEJTE ASPOŇ BÍLÝ,

_____ VÁM SNESE JINÝ.

Pokračování na dalším listu (Úkol č. 2).

Pracovní list 31

VELIKONOČNÍ KOLEDY

Úkol č. 2: *Doplňte chybějící slova (koleda v knize na str. 35).*

Za _____ v koutku,

na vrbovém _____,

proutek se _____,

_____kolíbá,

proutek se _____,

_____z něj spadne.

Vajíčko se _____,

do _____stodoly,

vajíčko _____,

slepička _____,

panímámo, máte mi ho dát!

Pracovní list 31

VELIKONOČNÍ KOLEDY

Úkol č. 3: Doplněte chybějící slova do koledy tak, že slova nakreslíte (koleda v knize na str. 36).

HODY, HODY, DOPROVODY,

DEJTE _____,

ŽÁDNÉ _____

NECHCI VODY, DEJTE MEDU,

JINAK OD VÁS _____.

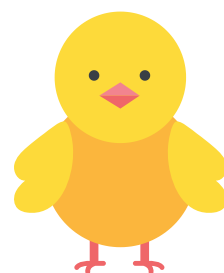
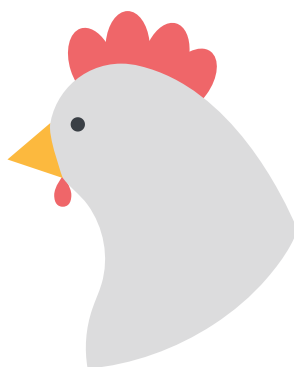
A NAKONEC, _____,

DEJTE PĚKNÉ _____.

Pracovní list 32

CO (NE)PATŘÍ DO VELIKONOC

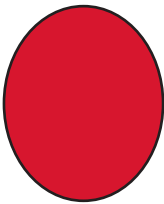
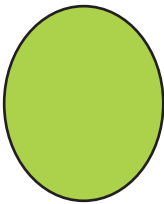
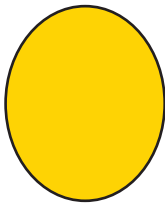
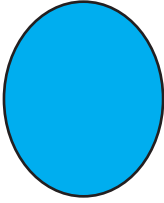
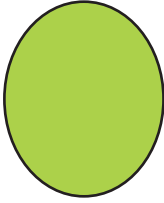
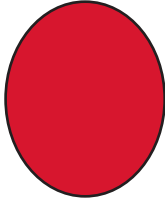
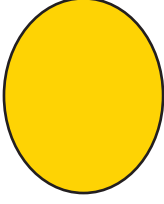
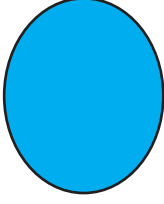
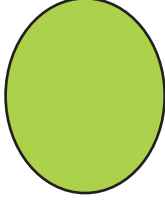
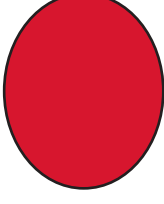
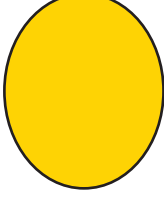
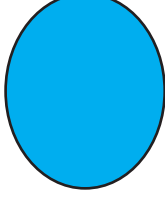
*Úkol: Zakroužkujte, co patří
nebo co naopak nepatří k Velikonocům.*

Pracovní list 33

VELIKONOČNÍ SUDOKU

Úkol: Doplňte barevná vajíčka tak, aby jednotlivé barvy ve sloupci a řádku byly zastoupené pokaždé jen jednou.

Pracovní list 34

JARNÍ HRY

Individuální práce:

- 1) Zkuste zjistit, proč se říká „neposedná Káča“ nebo „lítá jako čamrda“.
- 2) Zkuste si vyrobit píšťalku, návod najdete na internetu. Nezapomeňte dobře tloukat i za doprovodu říkanky *Otloukej se píšťaličko*.

Skupinová práce:

- 1) Zkuste si zahrát některé hry, o nichž se píše v knize na straně 42:
 - a) koulení
 - b) ťukání
 - c) na špačka
- 2) Uspořádejte turnaj v cvrnkání kuliček do důlku. Vyhrává ten, jehož kulička doputuje do důlku na co nejmenší počet cvrnknutí.

Pracovní list 35

APRÍL

*Přečtěte si společně nebo každý sám stranu 45 v knize
a následně splňte úkoly.*

- 1) Vysvětlete pojmy: humor, legrace, žertík, vtip.
- 2) Zkoušeli jste někdy někoho napálit? Povedlo se vám to? Podělte se s ostatními o svůj veselý zážitek.
- 3) Aprílové počasí – víte, co se pod tímto pojmem skrývá? Už vás někdy počasí „napálilo“?
- 4) Někdy si musíme dávat pozor na „zaručené zprávy“ v televizi, novinách anebo také na internetu. Víte, jak poznáte lživou informaci? Proč musíme být na internetu opatrní? Víte, jaké jsou zásady bezpečného chování na internetu?
- 5) Zkuste vymyslet žertík pro svého kamaráda, babičku nebo rodiče. Než ho ale provedete, poraďte se raději s nějakým dospělým.

Pracovní list 36

APRÍLOVÉ POČASÍ

Úkol: Do připraveného archu zaznamenávejte počasí.

Záznamový arch

Jméno _____

PONDĚLÍ			
ÚTERÝ			
STŘEDA			
ČTVRTEK			
PÁTEK			
SOBOTA			
NEDĚLE			

Pracovní list 37

SVATÝ VOJTĚCH

Zkuste odpovědět na následující otázky.

- 1) Přečtěte si stranu 47 v knize a pak volně převyprávějte, co jste se o svatém Vojtěchovi dozvěděli.
- 2) Co znamená slovo „morálka“?
- 3) Byli jste svědky toho, že někdo dělal něco morálního nebo nemorálního? Vyprávějte o tom.
- 4) O svatém Vojtěchovi se podle legendy říká, že svůj příjem dělil na čtyři díly; čtvrtinu si ponechával na své výdaje, další část na zkrášlení chrámu, třetí díl byl na výživu kanovníků a poslední čtvrtinu rozdál chudým. Zopakujte si pojmy čtvrt, půl, tři čtvrtě.
- 5) Svatý Vojtěch je patronem námořníků.
 - a) domalujte pruhy na námořnickém tričku
 - b) zkuste složit z papíru loď pro námořníka

Pracovní list 38

SVATÝ JIŘÍ

Vysvětlete pranostiky:

Na svatého Jiří vylézají hadi a štíři.

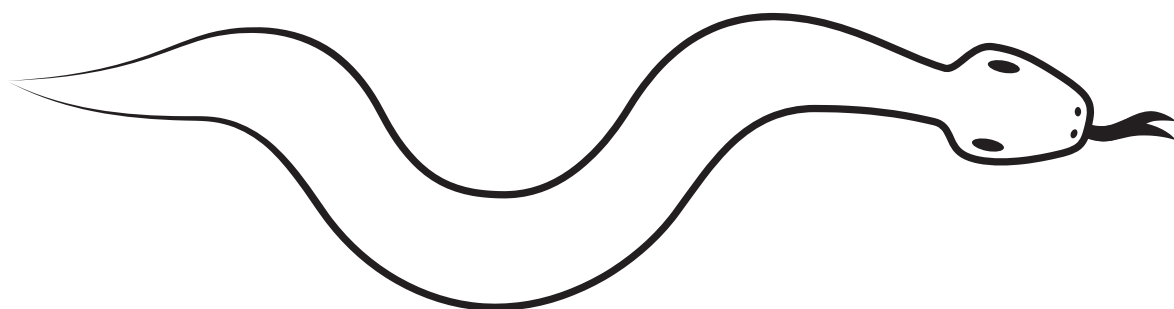
Do svatého Jiřího nebojte se hada žádného.

Na svatého Jiří nezašlápnu trávou ani čtyři.

Pracovní list 39

HADI

Úkol: Podle předepsaného vzoru dokreslete tělo hada.

Pracovní list 40

ČERVENÝ ŠÁTEČKU, KOLEM SE TOČ

Úkol: Zazpívejte si společně píseň.

Allegretto

Čer- ve-né šá- teč- ku, ko- lem se toč____
má mi-la se hně-vá, já ne- vím proč,____

ko- lem se toč,____ ko- lem se toč,
já ne- vím proč,____ já ne- vím proč.

Tra - la - la - la la - la - la, tra - la - la,

la - la - la, tra - la - la - la la - la - la,

tra - la - la - la.

Úkol: Zkuste odpovědět na tyto otázky:

- 1) Stalo se vám, že se na vás někdo hněval?
- 2) Co by se muselo stát, abyste se na někoho hněvali?
- 3) Proč je mytí rukou tak důležité?
- 4) Víte, jak se správně myjí ruce?

Pracovní list 41

ČARODĚJNICE

K tradici pálení čarodějnic neodmyslitelně patří oheň.

Jak může být oheň nebezpečný?

Jakou čarodějnickou schopnost byste chtěli mít?

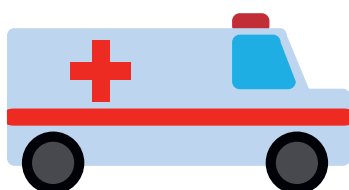
Je něco, čeho se bojíte?

Znáte pohádky, ve kterých se objevují čarodějnice?

*Úkol č. 1: Znáte číslo na hasiče? A na ostatní záchranáře?
Spojte číslo s obrázkem.*

155

158

150

Pracovní list 41

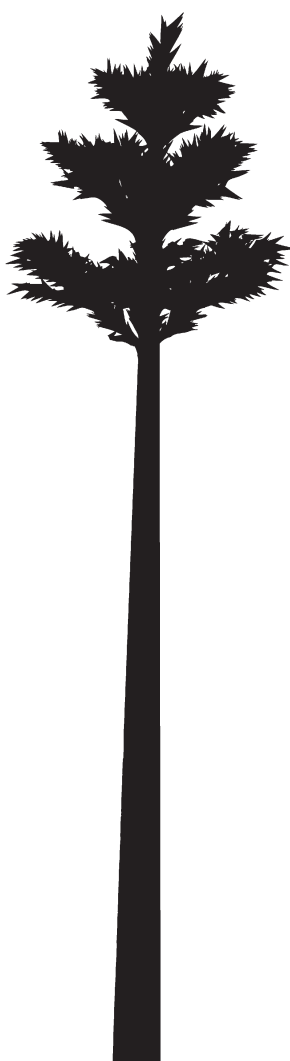
ČARODĚJNICE

Úkol č. 2: O magické noci se otevírají jeskyně a odkrývají své poklady. Nakreslete, jaký poklad byste chtěli najít vy.

Pracovní list 42

PRVNÍ MÁJ

Úkol č. 1: Májka je tradičním symbolem jara a staročeských „májů“. Májka se dělala z holého kmene vzrostlého stromu, nejčastěji smrku nebo břízy, které svobodné dívky následně ozdobily. Domalujte barevné pentle na májku.

Úkol č. 2: Popište, co znamenalo, když někdo odcizil májku.

Úkol č. 3: Jaká další tradice se váže k 1. máji?

Pracovní list 43

SVATÝ JAN NEPOMUCKÝ

Úkol: Zkuste odpovědět na následující otázky.

- 1) Co znamená mít tajemství?
- 2) Znáte pohádku, kde tajemství hrálo velkou roli?
- 3) Zkuste vymyslet nějaké tajemství, které byste mohli mít vy nebo váš kamarád.

